

BRØNDBY KOMMUNE**Ældre og Omsorg**

Udarbejdet af: Hygiejnenetværksperson Susanne Parbst

Godkendt i **Topledergruppen**: Oktober 2017

Ansvarlig: Centerleder i Æblehaven

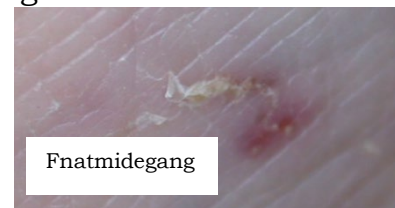
Revideret: **juni 2022**

Revideres senest: juni 2024

Instruks: Fnat (scabies)	
Målgruppe	Medarbejdere i visitation, pleje- (private og kommunale leverandører), trænings-, rengørings- og serviceområderne i Ældre og Omsorg
Formål	At forebygge spredning af fnat
Mål	At forekomst af fnat håndteres korrekt og ens af alt involveret personale At borgere og personale oplever at smitteforebyggelse håndteres professionelt
Diagnosen	<p>Fnat forårsages af fnatmiden (scabies), som er 0,3 – 0,4 mm lang og kun kan ses med lup. Hunmiderne gnaver sig ind i huden, og danner små gange hvor de lægger æg. Æggene udklækkes til larver efter 3-4 dage, og er fuldt udviklet efter 1 uge. Fnat er meget smitsom. Overføres ved direkte kropskontakt, men i svære tilfælde også via sengetøj, tøj og stofmøbler. Fnatmiden, dens afføring og æg, stimulerer vores immunforsvar til at gå til angreb og forårsager dermed kløe. Miden kan overleve 36 - 48 timer uden for mennesket.</p> <p>Fnatmiderne foretrækker; fingre, albue, armhuler, kønsdele, baller, knæhaser, vriste, fødder og området omkring navlen. Midens gange kan netop ses med det blotte øje. De er gråhvide, tynde og slyngede og kan blive op til 10 mm lange. Miden kan ses som en sort prik for enden af gangen, men kan være vanskelig at opdage.</p> <p>Hos immunsvækkede og ældre, kan ses en særlig variant af fnat, den såkaldte crustøs-/skorpefnat (tidligere norsk fnat). Her udvikles et meget højt antal mider, og skorpet, skællende hud, som ikke klør. Denne fnatform er meget smitsom ved berøring af den inficerede hud. Diagnosen skal stilles af en hudlæge</p>
Symptomer generelt:	<ul style="list-style-type: none"> • Intens kløe, især om natten, da kløen forværres af varme. • Starter typisk 2-3 uger (op til 6 uger) efter smitte

Fnat på håndled

Fnatmidegang

<p>Ansvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rødlige prikker/ striber/ blærer/eksem og kradsningsmærker på angrebsområderne • Små vandblærer på penis <p>Sygeplejerskens opgaver: Se F2.1.4 Instruks: Supplerende hygiejniske forholdsregler Planlægning. Den lokale hygiejnenøgleperson kan kontaktes, mhp. yderligere råd og vejledning.</p>
<p>Ældrecenter Nygårds Plads</p>	<p>På Ældrecentret Nygårds Plads er det aftalt at der informeres til tværfaglige samarbejdspartnere via mailgruppen:</p> <p>#Socialfv-Ældre-Nygårds Plads-Smitsosyg</p>
<p>Behandling</p>	<p>Hele husstanden, og personale der har været i direkte kropskontakt med borgeren, bør behandles samtidig Permethin creme 5% fås i håndkøb. Følg brugsanvisningen nøje</p> <p>Kløen kan fortsætte i 4-6 uger efter behandling. Lægen kan supplere behandlingen med hævelsesdæmpende hormon (steroid)</p> <p>Det er muligt at behandle fnat med tablet behandling, denne behandling kræver recept fra egen læge.</p> <p>Personer i borgerens husstand og personer, som borgeren har haft længerevarende hudkontakt med, bør behandles forebyggende med én behandling, også selv om der ikke er symptomer.</p> <p>Personale, der har været i hudkontakt med patient med fnat, kan tilbydes én forebyggende behandling afhængig af hudkontaktens art og varighed. Behandlingen er omfattet generelt klausuleret tilskud. Det betyder, at man kan få tilskud, hvis man enten er smittet, deler husstand med en smittet eller er i tæt kontakt med smittede personer. Det skal blot fremgå af recepten fra egen læge.</p>
<p>Supplerende hygiejniske forholdsregler</p>	<p>Skal følges, til 12 timer efter påbegyndt behandling.</p> <p>Medicinske engangshandsker anvendes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al direkte hudkontakt og pleje samt rengøring. <p>Overtræksskittel, der dækker arbejdsdragten og slutter tæt ved håndleddene, anvendes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al direkte kontakt med borgeren, dennes udstyr, samt vasketøj • Rengøring <p>Se i øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VAR isolation ved kontaktsmitte • Instruks F2.1.2 Håndhygiejne • Instruks F2.1.3 Værnemidler

<p>Tøj og linned</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umiddelbart efter behandling skiftes til rent tøj og sengetøj • Sengetøj og tøj vaskes ved minimum 60 grader, eller lægges i lukket plastikpose i min. 3 døgn ved 25 C eller 1 uge ved lavere temperaturer. • Større beklædningsgenstande, overtøj, dyner, tæpper, puder og madrasser luftes godt og køligt og sættes bort i min. 3 døgn ved 25 C eller 1 uge ved lavere temperaturer. <p>Vasketøj Hjemmeplejen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Forenede Dampvaskerier: Tøjet lægges i vandopløselige geleposer* • Trasbo A/S: Tøjet sorteres efter vasketemperatur, og lægges i vandopløselige geleposer <p>Vasketøj ældrecentre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasketøj til institutionsvask: Ingen yderligere forholdsregler • Vasketøj internt: Tøjsækken skal mærkes ”Skal vaskes separat”
<p>Rengøring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foretages sidst på dagens program • Seng og vaskbar madras rengøres med vand og sæbe samt desinficeres med ethanol • Øvrige vandrette flader i sove- og badeværelse rengøres med almindelige rengøringsmidler • Har en beboer med Crustøs-/skorpefnat opholdt sig i fælles opholdsrum inden diagnosen er stillet, skal disse rengøres eller lades urørt i 72 timer • Møbler rengøres og støvsuges grundigt (støvsugerposen skiftes efter hver brug**). Tekstiler, samt møbler betrukket med tekstiler, vaskes ved min. 60° C eller lades urørt i 72 timer (eventuelt overdækket af plastik for at indikere, at møblerne ikke må benyttes).
<p>Undersøgelse og behandling uden for hjemmet</p>	<p>Hvis borgeren skal til behandling eller undersøgelse udenfor hjemmet, skal følgende så vidt muligt efterleves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indtil 12 timer efter påbegyndt behandling, må borger ikke transporteres sammen med andre • Ambulancepersonale og andet personale, skal informeres om at bære overtrækskittel og handsker, i forbindelse med direkte kontakt. Fx forflytning fra seng til bære • Modtagende behandler informeres inden • Borgeren skal være iført rent tøj • Eventuelle sår eller eksem, skal være dækket af en tætsluttende forbinding uden tegn på gennemsivning
<p>Personale med fnat</p>	<p>Personale med fnat, må ikke arbejde med direkte pleje- og/ eller behandlingsopgaver før 12 timer efter påbegyndt behandling</p>

Lovgrundlag Referencer Kilder	<p>https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/nyheder/2021/testendnu-et-fnatmiddel-er-kommet-paa-markedet-i-danmark/</p> <p>Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren (ssi.dk) Afsnit 5.6 Fnaf ** Side 56 Sundhed.dk februar 2019 Pro.medicin.dk/Sygdomme/Scabies maj 2019</p>
--	---